

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

04 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda,

a examinat admisibilitatea în principiu, fără citarea părților în baza materialelor cauzei, a recursului ordinar declarat de către inculpatul Coroi Vasili, împotriva sentinței Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 10 ianuarie 2019 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 februarie 2019, în cauza penală în privința lui,

Coroi Vasili XXXXX, născut la XXXXX.

Termenul de examinare:

prima instanță: 29.10.2018 – 10. 01.2019

instanța de apel: 23.01,2019 – 27.02,2019

instanța de recurs ordinar: 04.12.2019 – 04.03.2020

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală, legal executată.

A CONSTATAT:

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 10 ianuarie 2019, Coroi Vasili a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin.(3) lit. a) Cod penal, fiindu-i aplicată o pedeapsă sub formă de 6 ani închisoare, cu executarea pedepsei de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei urmând a fi calculat din 10 ianuarie 2019, fiind inclus în termen perioada aflării acestuia în arest preventiv din data de 14 octombrie 2018 pînă la 10 ianuarie 2019.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. În sentință prima instanță a constatat că Coroi Vasili, aflându-se în concubinaj cu concubina sa Moroi Nina, cu care în virtutea prevederilor art. 133/1 alin. 1) Cod penal, este membru de familie la domiciliul acesteia din sat. XXXXX, r-nul Hîncești, la XXXXX, aproximativ la ore XXXXX, fiind în stare de ebrietate, în urma unui conflict apărut, intenționat i-a aplicat ultimei o lovitură cu cuțitul în regiunea abdomenului, cauzându-i astfel, conform raportului de expertiză judiciară nr. XXXXX din 17.10.2018 plagă penetrantă

a abdomenului cu lezare a colului transvers și vișterare a omentului – leziuni care au fost produse în urma acțiunii traumatice a unui obiect dur ascuțit înțepător, care prezintă pericol pentru viață și se califică ca vătămări corporale grave.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

- avocatul Grecu Ion în interesele inculpatului Coroi Vasili, prin care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi decizii prin care inculpatul sa fie achitat;

- partea vătămată Moroi Nina, prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie achitat;

- inculpat, prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie achitat.

3.1. În motivarea cererii de apel avocatul a invocat că:

- nu este de acord cu sentința emisă, condiserând-o neîntemeiată și nemotivată;

- inculpatul în cadrul ședinței de judecată și-a recunoscut parțial vina, a comunicat în instanță că nu a lovit-o intenționat pe soția sa Moroi Nina, leziunile victimei au fost cauzate accidental urmare a acțiunii neatente a ultimei în acel moment când el avea în mână cuțitul;

- din declarațiile părții vătămate Moroi Nina, rezultă cert că leziunile corporale au fost cauzate în momentul când dânsa s-a apropiat de soțul său, care avea în mână cuțitul și ca urmare a unei manevre neatente atât ale sale cât și a inculpatului, i-au fost cauzate leziunile corporale;

- instanța a ignorat declarațiile inculpatului și a părții vătămate;

- circumstanțele descrise nici într-un mod nu se încadrează în elementele infracțiunii prevăzute de art. 201¹ Cod penal, deoarece lipsește intenția, atât pentru comiterea celor descrise la dispoziția alin.1) a acestui articol, cât și la comiterea acțiunilor descrise la alin.2);

- instanța a pronunțat o sentință neîntemeiată, ilegală și este pasibilă anulării din motiv că admis o eroare gravă de fapt, care afectat soluția instanței, iar în cadrul cercetării judecătorești nu s-a confirmat prin probe incontestabile că cauzarea leziunilor corporale grave părții vătămate a fost o urmare a acțiunilor intenționate a inculpatului și au avut legătură cu cearta începută între acesta.

3.2. În motivarea cererii de apel partea vătămată a invocat că:

- Coroi Vasili este concubinul său, cu care duce o viață și o gospodărie comună. Din relația lor s-a născut un copil (o fetiță), pe care au crescut-o împreună și cu încă un copil din prima sa relație cu alt bărbat. Recunoaște că nu a fost o soție bună, însă în pofida acestui fapt Coroi Vasili i-a fost

întotdeauna alături și a ajutat-o la toate greutățile. Ea nu a fost angajată în câmpul muncii, unicul întreținător a familiei era concubinul. El lucra și la lider pe câmpuri și pe la oameni în sat, îndeplinea orice muncă numai că să aducă bani în casă. Avea grijă de copiii și era liniștit în familie. Ea însă făcea abuz de alcool și din acest motiv iniția conflicte în familie, deseori îl agresa verbal și se întâmpla și chiar fizic. Când este în stare de ebrietate nu poate să se controleze și devine insuportabilă, astfel fiind avertizată de primar să-și schimbe comportamentul;

- în ziua cu pricina ea era servită și a inițiat o ceartă cu soțul său, care venise de la lucru și servise împreună cu dânsa. În judecată de la bun început nu a fost de acord cu calificarea acțiunilor lui Coroi Vasili, a explicat cele întâmplate și faptul că Coroi Vasili dorind să o ferească cu mâna, a înfipt-o din greșală cu cuțitul cu care tăia mâncarea. Toate s-au întâmplat într-o clipă și nici unul din ei nu și-a dat seama de seama de cele întâmplate, că este rănită. Coroi Vasili a ajutat-o să se culce și a chemat vecina în ajutor. El nu a fugit ci a stat alături de ea și a așteptat salvarea și polițistul de sector. A declarat instanței că nu are nici o pretenție față de Coroi Vasili și nu dorește să fie pedepsit, pentru că o parte din vină o poartă personal ea.

3.3. În motivarea cererii de apel inculpatul a invocat că:

- nu este de acord cu sentința, deoarece nu a cauzat leziunile corporale cu intenție, dar totul a fost accidental;

- la data de XXXXX a fost la serviciu și după revenire între ei a apărut un conflict pe motiv de gelozie și a rugat-o pe concubina sa să se liniștească, dar fără folos. Ea stând alături în momentul când el tăia mâncarea s-a aplecat asupra sa, el dorind să se ferească accidental a înfipt-o cu cuțitul în abdomen. Toate s-au întâmplat într-o clipă și aceasta fiind corpulentă nici nu și-au dat seama ce s-a întâmplat. Doar după ce i-a arătat mâna de sânge a realizat ce s-a întâmplat. El a ajutat-o să se schimbe de haine și să se culce, apoi a chemat vecina, care a chemat salvarea și poliția. Îi pare rău de cele întâmplate, dar nu a acționat cu intenție, dar a fost o situație accidentală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 februarie 2019, apelurile declarate au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției, instanța de apel a menționat că, în conformitate cu prevederile art. art. 100 alin. (4), 101 Cod procedură penală, verificând toate probele administrate sub toate aspectele, complet și obiectiv, iar fiecare probă fiind apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, instanța de apel a considerat că, prima

instanță corect a ajuns la concluzia de a încadra acțiunile inculpatului Coroi Vasili în baza art. 201¹ alin.(3) lit. a) Cod penal după semnele calificative „violența în familie, adică acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, care a cauzat vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății”.

Careva probe noi acuzarea și nici apărarea în instanța de apel nu au prezentat, solicitând doar audierea părților și verificarea probelor cercetate în instanța de fond.

Instanța de apel a respins afirmațiile apărării potrivit cărora din materialele cauzei penale lipsesc probe pertinente ce ar confirma intenția lui Coroi Vasili de a lovi pe concubina sa cu cuțitul în regiunea abdomenului și cauzării leziunilor corporale grave din intenție, situația apărută fiind accidentală și anume din motivul imprudenței lui Coroi Vasili, care în momentul aplecării victimei să-i ia sticla cu vin a înfipt-o în abdomen fără să-și dea seama, conștientizând caracterul acțiunilor sale doar în momentul când Moroi Nina i-a arătat mâna plină de sânge. Or cele menționate nu au fost confirmate prin nici o probă plauzibilă și nu demonstrează vinovăția părții vătămate și nevinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate.

Între acțiunile inculpatului Coroi Vasili și vătămarile corporale grave constatate la partea vătămată Moroi Nina este legătură causală directă.

Nu pot fi reținute alegațiile apelanților precum că, în cazul dat este o faptă accidentală și nu intenția inculpatului Coroi Vasili de a cauza părții vătămate prin lovituri cu cuțitul în abdomen a vătămarilor corporale grave.

Conform materialelor cauzei s-a stabilit că, inculpatul Coroi Vasili, aflându-se în condiții de conlocuire cu concubina sa Moroi Nina, cu care în virtutea prevederile stabilite la art. 133/1 alin.(1) Cod Penal, este membru de familie, la domiciliul acesteia din s. XXXXX r-nul Hîncești, la XXXXX, aproximativ la orele XXXXX, fiind în stare de ebrietate, în urma unui conflict apărut, intenționat i-a aplicat o lovitură cu cuțitul în regiunea abdomenului, cauzându-i conform raportului de expertiză judiciară nr. XXXXX din 17.10.2018 plagă penetrantă a abdomenului cu lezare a colului transvers și vișterarea a omentului – leziuni care au fost produse în urma acțiunii traumatice a unui obiect dur ascuțit-înțepător, care prezintă pericol pentru viață ce se califică ca vătămări corporale grave.

Totodată, instanța de apel nu a reținut ca fiind justificată solicitarea părții vătămate privind eliberarea inculpatului Coroi Vasili din detenție, deoarece aceasta este bolnavă și nu are cine să îngrijească de membrii familiei, nu are pretenții față de Vasili, deoarece argumentele enunțate nu

constituie motiv de achitare, dar constituie circumstanțe ce atenuează pedeapsa.

Instanța de apel verificând legalitatea sentinței primei instanțe în privința ultimului a constatat că, prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal și la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

A notat că pedeapsa penală este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

Instanța de apel a concluzionat că scopul stabilit al legii privind corectarea și reeducarea inculpatului Coroi Vasili, va fi pe deplin atins doar prin menținerea pedepsei sub formă de închisoare stabilită de către prima instanță, or aplicarea unei alte pedepse nu va fi nici rațională nici proporțională acțiunilor comise de către aceasta.

5. Decizia instanței de apel din **27 februarie 2019**, a fost atacată cu recurs ordinar de către inculpatul Coroi Vasili, la **02 octombrie 2019**, prin care a solicitat casarea sentinței și deciziei, cu pronunțarea unei noi decizii prin care sa-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

5.1. În motivarea cererii de recurs inculpatul a invocat că:

- nu este de acord cu pedeapsa aplicată, deoarece vina în comiterea infracțiunii imputate și-a recunoscut-o, iar cu partea vătămată s-a împăcat.

6. Referință asupra recursului declarat, a fost depusă de către partea vătămată Moroi Nina, prin care a solicitat să fie admisă cererea inculpatului și să-i fie aplicată o pedeapsă non privativă de libertate.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Însă, conform art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește.

În corespundere cu art. 418 alin. (1), 338 alin. (2)-(4), 340 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel pronunță public dispozitivul hotărârii, fapt despre care se consemnează în procesul-verbal. Hotărârea motivată se pronunță la fel public, în termen de până la 30 de zile. Copia de pe hotărârea motivată se înmânează participanților prezenți la ședința de judecată. Participanților care nu s-au prezentat în ședința de judecată li se expediază, în termen de 3 zile, copia de pe hotărârea motivată.

Sub acest aspect se atestă că, potrivit materialelor dosarului, dispozitivul deciziei adoptate de către instanța de apel a fost pronunțat la data 27 februarie 2019, în prezența procurorului, părții vătămate, inculpatului și avocatului acestuia, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel și dispozitivul deciziei adoptate (f.d. 146-151), din care rezultă că aceștia au fost înștiințați despre ziua și ora pronunțării deciziei integrale și anume pentru data de 27 martie 2019, ora 14:00. Tot din materialele dosarului se constată că copia deciziei motivate, a fost expediat avocatului inculpatului, părții vătămate și inculpatului fapt confirmat prin recipisă(f.d.172).

Tot din procesul-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel (f.d.151-152) se constată că, la data stabilită, în prezența procurorului, a fost pronunțat dispozitivul deciziei motivate, fiindu-i înmănată procurorului participant copia deciziei motivate, celorlalți participanți fiindu-le expediată prin intermediul oficiului poștal.

Deci, decizia atacată a fost pronunțată în condițiile legii la 27 martie 2019, ședință despre care inculpatul Coroi Vasili a cunoscut, fiindu-i cunoscută și soluția pe caz.

Colegiul menționează că, inculpatul a declarat recurs ordinar împotriva hotărârilor judecătorești adoptate la caz, la data de 02 octombrie 2019, fapt confirmat prin data înregistrării la Curtea Supremă de Justiție, adică peste termenul prevăzut de lege, termenul scadent fiind data de 26 aprilie 2019.

Așadar, în cauza deferită judecării Colegiul penal specifică faptul că pentru inculpat termenul de atac prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală, se calculează începând cu data de 28 martie 2019, adică a doua zi după pronunțarea deciziei, ținând cont de dispozițiile art. 231 alin. (3), (5) Cod de procedură penală și expiră la sfârșitul zilei de 26 aprilie 2019.

Prin urmare, recursul inculpatului Coroi Vasili declarat la 02 octombrie 2019, nu se încadrează în termenul limită prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală.

La acest capitol este de menționat că art. 422 Cod de procedură penală, nu prevede repunerea în termen a recursului ordinar, nici o altă procedură legală de a calcula termenul de recurs decât de la data pronunțării deciziei motivate, iar art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prescrie expres că în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. Acest termen nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut și are un caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este declarat peste termen.

Astfel, odată ce recursul ordinar al inculpatului Coroi Vasili este declarat peste termen, urmează a fi dispusă inadmisibilitatea acestuia.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Coroi Vasili Stepan, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 februarie 2019, în cauza penală în privința lui *Coroi Vasili XXXXX*, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 15 mai 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda